

25.11.2025

Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen maksullisista suoritteista

Sosiaali- ja terveysministeriön voimassa oleva asetus Sosiaali- ja terveysalan tietolupaviranomaisen (Findata) maksullisista suoritteista (1053/2024) on voimassa 31.12.2025 saakka. Nyt ehdotetaan annettavaksi uusi asetus, joka olisi voimassa vuoden 2026 loppuun saakka.

Findatan suoritteista perittäviin maksuihin ehdotetaan muutoksia. Suoritekategorioita ehdotetaan yhdistettäväksi toisiinsa niin, että tutkijalähtöisille tutkimuksille olisi yksi alennettu maksukategoria ja tietoluvulle suppean tietoluvan ja normaalin tietoluvan maksukategoria. Muutoksen tarkoituksena on selkeyttää maksukategorioita ja yksinkertaistaa maksuja. Lisäksi maksuja ehdotetaan korotettavaksi joidenkin suoritteiden osalta ja alennettavaksi vähäisten tietoluvan muutosten osalta.

Valtiovarainministeriön lausunto

Findatan vuotuiset toiminnan kokonaismenot vuonna 2025 ovat noin 3,6 miljoonaa euroa, joista asetuksen mukaiset tuotot kattavat noin 1 miljoonan euron verran. Maksuihin ehdotetuilla muutoksilla suoritteiden kokonaiskustannusvastaavuus nousisi nykyisestä noin 65 prosentista noin 78 prosenttiin.

Muistion mukaan Findatan suoritteiden kustannusvastaavuudessa on ollut vaihtelua toisilain voimassaolon aikana. Lisäksi suoritteiden pienet lukumäärät tekevät maksujen ennakoinnista haastavaa. Suoritteiden kokonaiskustannusvastaavuuteen vaikuttaa myös se, että suuri osa tietoluvista on alennetun maksukategorian mukaisia tutkijalähtöisten tutkimusten tietolupia.

Valtiovarainministeriö huomauttaa, että esitetyt maksut ovat edelleen, ehdotettujen muutosten jälkeenkin osittain alle tavoitetason. Maksujen kustannusvastaavuuden tasoa on pyrittävä määrätietoisesti edelleen parantamaan. Lisäksi on huomattava, että valtioneuvoston määräys asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa on uudistettu syyskuussa 2025. Määräyksen mukaan suoritteista perittävien maksujen vahvistamista koskevasta lausuntopyynnöstä tai esittelylylistä on käytävä ilmi vähintään:

- säännökset, joihin suoritteiden maksullisuus tai maksuttomuus perustuu,
- maksujen määrittämisessä sovelletut maksuperusteet mukaan lukien julkisoikeudellisten suoritteiden omakustannusarvosta poikkeamisen perusteet ja sen vaikutus tuloihin ja kustannusvastaavuuteen sekä muiden suoritteiden tuottamiseen mahdollisesti osoitettavan hintatuen määrä, käyttötarkoitus ja perusteet

- tarvittavat tiedot maksullisen toiminnan suoritemääristä,
- suoritekohtaisesti tulot ja kustannusvastaavuus edelliseltä vuodelta ja arviona kuluvalta vuodelta sekä vuosikohtaisesti asetuksen ehdotetulta voimassaoloajalta.
- Edellä mainituilta vuosilta aikasarjana kustannusvastaavuuslaskelma erikseen:
 - 1) maksuperustelain mukaisista omakustannusarvoon hinnoiteltavista julkisoikeudellisista suoritteista,
 - 2) maksuperustelain mukaisista alle omakustannusarvoon hinnoiteltavista suoritteista,
 - 3) maksuperustelain mukaisista yli omakustannusarvoon hinnoiteltavista suoritteista,
 - 4) maksuperustelain mukaisista muista suoritteista,
 - 5) maksuperustelain mukaisista hintatuetuista suoritteista ja
 - 6) maksuperuste- tai erityismaksulain mukaisista kilpailulain (948/2011) 30 d §:n (659/2021) soveltamisalaan kuuluvista maksullisista suoritteista,
 jos osa-alueen 1–5 tuottoarvio on vähintään miljoona euroa, jos osa-alueen muiden suoritteiden tuottamiseksi on ehdotettu tai tarkoitus myöntää hintatukea vähintään puoli miljoonaa euroa tai jos osa-alueen 6) tuotot ylittävät kilpailulain 30 d §:ssä säädetyn vuosikohtaisen raja-arvon.

Lausuntopyynnön liitteet ovat etenkin määräyksessä vaadittujen suoritekohtaisten kustannusvastaavuustietojen ja omakustannusarvosta poikkeamisen perusteiden ja vaikutuksen osalta vielä puutteelliset.

Asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa annetun valtioneuvoston määräyksen kohdan 2.2.10. mukaan asetus ei ennen päätöksen tekemistä vaadi käsittelyä valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnassa, koska vuotuinen maksumäärä jää alle 5 miljoonan euron. Valtiovarainministeriö kuitenkin pyytää ennen asetuksen antamista toimittamaan täydennetyt liitteet nähtäväksi.

Osastopäällikkö
Budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Budjettineuvos

Outi Luoma-aho

VN/24781/2025-VM-14

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: